

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE
Nr. 1.127 din 18 octombrie 2013

MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE
Nr. 2.488 din 23 octombrie 2013

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
Nr. 93.182 din 15 noiembrie 2013

MINISTERUL TRANSPORTURILOR
Nr. 1.320 din 22 octombrie 2013

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunii privind plata echipamentelor și/sau a materialelor livrate și recepționate de către beneficiar pe șantier, în cadrul contractelor de lucrări finanțate în Programul operațional regional, Programul operațional sectorial Mediu și Programul operațional sectorial Transport

Având în vedere importanța strategică a proiectelor de infrastructură în atingerea gradului de absorbție și îndeplinirea angajamentelor asumate de România în cadrul Tratatului de aderare la Uniunea Europeană, precum și creșterea ritmului de implementare a lucrărilor prin asigurarea unui flux de numerar adecvat aferent contractelor de infrastructură în scopul accelerării procesului de implementare a programelor operaționale, cu impact direct asupra gradului de absorbție a fondurilor europene,

în temeiul prevederilor:

— art. 8 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Fondurilor Europene, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 48/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice și pentru modificarea unor acte normative în domeniul mediului și schimbărilor climatice, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 12 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 1/2013 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, cu modificările ulterioare;

— art. 11 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2012 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale și pentru modificarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2013, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul fondurilor europene, viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, ministrul mediului și schimbărilor climatice și ministrul transporturilor emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunea privind plata echipamentelor și/sau a materialelor livrate și recepționate de către beneficiar pe șantier, în cadrul contractelor de lucrări finanțate în Programul operațional regional, Programul operațional sectorial Mediu și Programul operațional sectorial Transport, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Autoritățile contractante care implementează proiecte din domeniul infrastructurii finanțate în cadrul Programului operațional regional, Programului operațional sectorial Mediu și Programului operațional sectorial Transport au obligația punerii în aplicare a instrucțiunii prevăzute la art. 1 începând cu data publicării prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul fondurilor europene,
Eugen Orlando Teodorovici

p. Ministrul mediului și schimbărilor climatice,
Anne-Rose-Marie Jugănar,
secretar de stat

p. Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Shhaideh Sevil,
secretar de stat

p. Ministrul transporturilor,
Manuel Marian Donescu,
secretar de stat

INSTRUCȚIUNE**privind plata echipamentelor și/sau a materialelor livrate și recepționate de către beneficiar pe șantier, în cadrul contractelor de lucrări finanțate în Programul operațional regional, Programul operațional sectorial Mediu și Programul operațional sectorial Transport****I. Scop**

Creșterea ritmului de implementare a lucrărilor prin asigurarea unui flux de numerar adecvat pentru antreprenori în scopul accelerării procesului de implementare a programelor operaționale cu impact direct asupra absorbției instrumentelor structurale

II. Cadru general

În conformitate cu prevederile contractuale care guvernează implementarea contractelor de lucrări finanțate prin programele operaționale, în general, se menționează faptul că echipamentele și/sau materialele necesare realizării lucrărilor se decontează la finalizarea obiectivelor pentru care sunt folosite sau în conformitate cu o schemă de plată stabilită de către părțile contractante.

În mod particular, pentru contractele care au drept condiții generale de contract (CGC) prevederile FIDIC (Federația Internațională a Inginerilor Consultanți), subclauza 14.5 (FIDIC 1999), de regulă, nu este activă, urmând ca valoarea echipamentelor și/sau a materialelor să fie, ca și în cazul anterior, decontată la finalizarea obiectivului din cadrul contractului de lucrări sau conform schemei de plată.

Aceste situații au cauzat probleme de flux de numerar pentru antreprenori, mai ales în contextul generat de criza economico-financiară manifestată pe plan global în ultimii ani.

În acest sens, în urma consultărilor cu reprezentanții autorităților de management, a fost convenită posibilitatea modificării contractelor de lucrări în scopul introducerii unei clauze contractuale de plată a echipamentelor și/sau a materialelor la recepționarea acestora pe șantier și întocmirea unei anexe cu tipurile și cantitățile de echipamente și/sau materiale relevante.

În conformitate cu prevederile subclauzei 14.5 din CGC tip FIDIC „la certificatele interimare de plată se vor adăuga [...] (i) sume suplimentare pentru echipamentele și materialele care au fost expediate pe șantier pentru a fi încorporate în lucrările permanente; și (ii) deduceri, în situația în care valoarea de contract a acestor echipamente și materiale este inclusă ca parte a lucrărilor permanente”. De asemenea, „sumele suplimentare care urmează să fie confirmate vor constitui echivalentul a optzeci de procente (80%) din costul stabilit de către inginer pentru echipamente și materiale (inclusiv livrarea pe șantier), ținând cont de documentele menționate în această subclauză și de valoarea de contract pentru echipamente și materiale”. În cazul contractelor cu CGC tip FIDIC s-a convenit reactivarea subclauzei 14.5 și includerea în anexa la ofertă a unei liste cu echipamente și materiale relevante.

În cazul semnării unor contracte de lucrări noi se vor avea în vedere includerea în documentația de atribuire a unei clauze contractuale de plată a echipamentelor și/sau a materialelor la recepționarea acestora pe șantier și întocmirea unei anexe cu tipurile și cantitățile de echipamente și/sau materiale relevante.

Aceste măsuri vor conduce la o îmbunătățire a fluxului de plăți către antreprenori și la creșterea, în acest fel, atât a ritmului lucrărilor pe șantier, cât și a gradului de absorbție a fondurilor europene alocate programelor operaționale.

III. Cadru legal și contractual

— Regulamentul (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind

Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului CE nr. 1.260/1999;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinul ministrului mediului și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice nr. 2.266/335/2012 privind aprobarea modelelor de documentații standardizate aferente procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție de lucrări publice pentru proiectele de „proiectare” și execuție de stație de tratare a apei/stație de epurare de ape reziduale, „execuție de rețele de canalizare și rețele de alimentare cu apă”, „proiectare și execuție de stație de sortare, compostare și tratare mecano-biologică a deșeurilor”, „execuție de depozit conform de deșuri”, cu completările ulterioare;

— contractele de finanțare semnate de autoritățile de management și beneficiari;

— contractele de lucrări semnate de beneficiari și antreprenori.

IV. Abordare

În vederea atingerii acestor obiective, beneficiarii finali au posibilitatea modificării contractelor de lucrări în scopul introducerii unei clauze contractuale de plată a echipamentelor și/sau a materialelor la recepționarea acestora pe șantier.

În opinia Directoratului general piață și servicii interne din cadrul Comisiei Europene (nr. de înregistrare 4.032/EOT din 17 octombrie 2013), prevederile prezentei instrucțiuni se vor aplica pentru contractele existente în condițiile în care costul creditului ce ar fi trebuit contractat de antreprenor pentru susținerea a 80% din valoarea echipamentelor și/sau materialelor care sunt plătite în avans față de prevederile inițiale ale contractului respectă cumulativ următoarele condiții:

- nu depășește limita de 15% din valoarea contractului; și
- nu depășește valoarea de 5 milioane euro.

În interpretarea Directoratului general piață și servicii interne din cadrul Comisiei Europene, orice modificare de contract care nu schimbă natura contractului și respectă cumulativ cele două plafoane menționate este considerată o modificare nesubstanțială a contractului și nu implică o nouă procedură de achiziție.

Atât pentru contractele noi, cât și în cazul modificării contractelor de lucrări existente vor fi luate în considerare următoarele aspecte:

A. În cazul contractelor de lucrări care nu au drept CGC prevederile FIDIC

1. Se va introduce o clauză contractuală referitoare la plata echipamentelor și/sau a materialelor, după cum urmează:

„Antreprenorul este îndreptăţit la plata echipamentelor şi/sau a materialelor, în conformitate cu lista echipamentelor şi/sau a materialelor, constituită ca anexă la contract/actul adiţional. Plata se va face dacă materialele/echipamentele au fost livrate pe şantier în conformitate cu cerinţele contractuale şi au fost recepţionate de către beneficiar. Suma plătită va fi în cuantum de maximum 80% din valoarea acestora, urmând ca diferenţa de 20% să fie plătită după recepţia la terminarea lucrărilor sau sectorului de lucrări care includ echipamentele şi/sau materialele plătite.

În situaţia în care antreprenorul, fără justificări rezonabile, nu reuşeşte să încorporeze în lucrările permanente echipamentele şi materialele până la data-limită asumată, conform contractului/actului adiţional, la care echipamentele şi materialele vor fi încorporate în lucrările permanente, beneficiarul va fi îndreptăţit să aplice penalizări în valoare de 0,1%/zi din valoarea de contract acceptată, până la momentul în care echipamentele şi materialele respective vor fi încorporate în lucrările permanente.”

2. Beneficiarul va aproba adăugarea sumelor în certificatele de plată, dacă sunt îndeplinite următoarele condiţii:

— Antreprenorul:

- a păstrat înregistrări satisfăcătoare (inclusiv notele de comandă, de consum, certificatele de calitate şi garanţie, buletinele de analiză, chitanţele şi costurile echipamentelor şi/sau a materialelor), iar aceste înregistrări sunt disponibile pentru verificare;
- a transmis beneficiarului o situaţie pentru costurile de achiziţionare şi livrare a echipamentelor şi materialelor pe şantier, însoţită de documente justificative;
- a transmis beneficiarului o situaţie care indică datele la care echipamentele şi materialele vor fi încorporate în lucrările permanente;
- echipamentele şi/sau materialele respective sunt cele cuprinse în lista din anexa la contract/actul adiţional şi sunt în conformitate cu specificaţiile tehnice din contract;
- echipamentele şi/sau materialele respective au fost livrate şi depozitate corespunzător pe şantier, sunt protejate împotriva oricăror pierderi, daune sau deteriorări.

— Beneficiarul:

- are obligaţia recepţionării formale a materialelor şi echipamentelor, aceasta fiind o precondiţie a efectuării plăţii.

— Costul creditului ce ar fi trebuit contractat de antreprenor pentru susţinerea a 80% din valoarea echipamentelor şi/sau materialelor care sunt plătite în avans faţă de prevederile iniţiale ale contractului respectă cumulativ următoarele condiţii:

- nu depăşeşte limita de 15% din valoarea contractului; şi
- nu depăşeşte valoarea de 5 milioane euro.

3. Modificările aduse privesc următoarele aspecte:

— plata se va face exclusiv la livrarea şi depozitarea pe şantier a echipamentelor şi/sau materialelor care întrunesc cerinţele contractuale, la standardele de calitate cerute şi în conformitate cu varianta finală a proiectului de execuţie aprobat, moment în care acestea devin proprietatea beneficiarului;

— includerea, după caz, în anexa la contract a unei liste cu echipamente şi/sau materiale relevante pentru contract sau va fi completată anexa la ofertă cu o listă de echipamente şi/sau materiale în conformitate cu prevederile contractului şi listele ca anexe ale contractului.

B. Pentru contractele de lucrări care au CGC prevederile tip FIDIC, în vederea activării subclauzei 14.5 în cadrul acelor contracte de lucrări în cazul cărora nu a fost prevăzută iniţial, modificarea contractelor de lucrări se va realiza având în vedere următoarele aspecte:

1. Eliminarea subclauzei 14.5 în care se precizează în mod explicit faptul că prevederile subclauzei generale echivalente nu se aplică (dacă este cazul).

2. Modificarea subclauzei 14.5 se va face printr-o condiţie specială dedicată, după cum urmează:

„Al treilea paragraf al subclauzei 14.5 se înlocuieşte cu următoarele:

«Inginerul va stabili şi va aproba adăugarea sumelor în certificatele interimare de plată dacă sunt îndeplinite următoarele condiţii:

a) costul creditului ce ar fi trebuit contractat de antreprenor pentru susţinerea a 80% din valoarea echipamentelor şi/sau materialelor care sunt plătite în avans faţă de prevederile iniţiale ale contractului respectă cumulativ următoarele condiţii:

- nu depăşeşte limita de 15% din valoarea contractului; şi
- nu depăşeşte valoarea de 5 milioane euro.

b) Antreprenorul:

- (i) a păstrat înregistrări satisfăcătoare (inclusiv notele de comandă, chitanţele, costurile şi folosirea echipamentelor şi materialelor), iar aceste înregistrări sunt disponibile pentru verificare; şi
- (ii) a transmis o situaţie pentru costurile de achiziţionare şi livrare a echipamentelor şi materialelor pe şantier, însoţită de documente justificative;
- (iii) a transmis o situaţie care indică datele la care echipamentele şi materialele vor fi încorporate în lucrările permanente;

şi, de asemenea:

c) echipamentele şi materialele respective:

- (i) sunt cele cuprinse în lista din anexa la ofertă/actul adiţional pentru plata la expedierea spre şantier; şi
- (ii) au fost livrate şi depozitate corespunzător pe şantier, sunt protejate împotriva oricăror pierderi, daune sau deteriorări, au fost în mod formal preluate de beneficiar şi sunt în conformitate cu prevederile contractului.»

În situaţia în care antreprenorul, fără justificări rezonabile, nu reuşeşte să încorporeze în lucrările permanente echipamentele şi materialele până la data limită asumată conform prevederilor de la lit. a) pct. (iii), beneficiarul va fi îndreptăţit, conform prevederilor subclauzei 2.5, să aplice penalizări în valoare de 0,1%/zi din valoarea de contract acceptată, până la momentul în care echipamentele şi materialele respective vor fi încorporate în lucrările permanente.”

3. Faţă de prevederile subclauzei 14.5 CGC, modificările aduse privesc următoarele aspecte:

— plata se va face exclusiv la livrarea şi depozitarea echipamentelor şi materialelor pe şantier (moment în care, potrivit prevederilor contractului, acestea devin proprietatea beneficiarului);

— beneficiarul are obligaţia recepţionării formale a materialelor şi echipamentelor, aceasta fiind o precondiţie a efectuării plăţii;

— se introduce, de asemenea, posibilitatea aplicării de către beneficiar a unor penalizări în situaţia nerespectării termenelor-limită asumate de antreprenor privind încorporarea echipamentelor şi materialelor în lucrările permanente.

4. Includerea în anexa la ofertă a unei liste cu materiale şi echipamente relevante pentru contractul în cauză.